

сосків, домагаючись повного і швидкого видоювання корів. У міру впровадження машинного доїння ведеться селекція по типізації розмірів, форми вимені для того, щоб наблизити їх до параметрів доїльних машин.

Вивчення морфологічних і фізіологічних особливостей вимені корів проводили на поголів'ї тварин подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи в умовах СВК «Лабунський» Шепетівського району Хмельницької області шляхом визначення форми і розмірів через взяття промірів на 2-3-му місяці лактації за 1,5 години до доїння за третю лактацію.

Для проведення досліджень сформовано дві групи корів різних ліній. До першої групи належали корови, отримані від плідників лінії Чіфа, до група – Старбака.

Проведені дослідження свідчать про те, що розміри вимені корів, які отримані від плідників лінії Чіфа мали більші розміри порівняно з ровесницями лінії Старбака. Обхват вимені корів першої групи становив 137,5 см, що було вірогідно більше на 6,0 см ніж у тварин другої. Вірогідну перевагу було встановлено за довжиною та шириною вимені – 3,5 та 2,5 см відповідно. За довжиною та діаметром передніх та задніх дійок корови першої групи мали перевагу над ровесницями другої, хоча вірогідної різниці між порівнюваними групами не встановлено. За цими показниками перевага становила 1 см. Відстань від дна вимені до підлоги була більшою у тварин лінії Старбака на 1,6 см.

УДК 636.92.06.082.4.084

ЖУРЖІУ **Артем**, здобувач середньої освіти 9-го класу спеціальності «Годівля, розведення і селекція сільськогосподарських тварин»
 Науковий керівник – **ГОНЧАРУК Світлана**, вчитель хімії, біології І-ї категорії
 Перемишльська гімназія Улашанівської сільської ради Шепетівського району
 Хмельницької області
 с. Перемишль, Україна

ВПЛИВ РАЦІОНУ ГОДІВЛІ ТА УМОВ УТРИМАННЯ НА ПРИПЛІД КРОЛІВ ПОРІД СІРИЙ ВЕЛЕТЕНЬ (ЛАТ. GRAY GIANT) ТА КАЛІФОРНІЙСЬКА (ЛАТ. SYLVILAGUS BACHMANI)

Актуальність теми полягає у створенні сприятливих умов для розведення кролів м'ясних порід Сірий велетень та Каліфорнійська.

Мета:

1. Створити умови утримання та скласти корисний раціон годівлі для тварин.
2. Порівняти приплід та збільшення біомаси у потомства протягом року.

Методи:

- 1) спостереження протягом весни 2022 – осені 2023 років за поведінкою особин відповідно до створених умов та раціону годування;
- 2) статистичний аналіз кількості особин приплоду протягом року;
- 3) розрахунковий метод для визначення біомаси та прибутку;
- 4) порівняння витрат на купівлю і прибутку біомаси в гривнях.

Результати:

1. Закуплено 3 самки віком 6 місяців породи Сірій велетень та Каліфорнійська і заселено в дерев'яні клітки, з частково відкритою стіною з металевої сітки. Підстилка – солома та тирса. Клітки сухі, закриті від вітру під накриттям. Прибирання проводиться 2 рази на місяць.

В раціон годівлі включено: зерно, зелена трава (підсушена), конюшина, морква, буряк, сіно, гілочки вишні, бадилля рослин та вода. Тварини поводяться спокійно, апетит в нормі, з'їдають весь корм.

2. Перший приплід становив 14 особин, з яких 2 самки залишились на виріст, 2 – не вижили, 10 – виростили до 3-4 місяців. Додалось 2 клітки. Другий приплід дав 28 кроленят (5 – не вижили) 23 – виростили до 3-6 місяців.
3. Особини першого приплоду, що взяті на забій загальною вагою 33 кг, другого приплоду – 94 кг.
4. Середня ринкова ціна дорослого кроля вагою 6-7 кг – 450-500 грн. Кроличок, яких купували – $450 \times 3 = 1350$ грн. Ми отримали прибуток в масі 127 кг, тобто – 9 071 гривень. Чистий прибуток – 7 721 грн.

Висновки і пропозиції:

1. Кролі м'ясних порід Сірій велетень та Каліфорнійська невибагливі до умов утримання та годування. Зокрема, слід звернути особливу увагу на провітрювання, освітлення, відсутність протягів та регулярне прибирання в клітці. Щодо раціону годування – різноманітність їжі, обов'язково питтєва вода.

2. Продуктивність у кролів висока, вони швидко набирають вагу та ростуть. Але слід враховувати, що не всі кроленята виживуть після народження, кролиця може не вигодувати потомство. Після кожного приплоду потрібно залишати кілька особин для подальшого розмноження.

3. Я вважаю, особливо вигідно розводити цих тварин в домашніх умовах, що дозволяє забезпечити сім'ю корисним м'ясом.

Література

1. Кращі породи кролів: як вибрати? AVA MARKET. Ефективне тваринництво: веб-сайт. URL: <https://avamarket.com.ua/porady-expertiv/kroly/kraschi-porodi-kroliv-dlya-rozvedennya-yak-vibrati>
2. Як вирощувати кролів в домашніх умовах? УКРВЕТ. Обладнання для ветеринарії: веб-сайт. URL: <https://ukrvet.ua/ua/kak-vyrashchivat-krolikov-v-domashnikh-uslovnyakh/>